

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
« طرح تحریم برخی مقامات آمریکایی »

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال اول

شماره ثبت :

۴۳۱

شماره چاپ:

—

تاریخ چاپ:

—

معاونت مطالعات
سیاسی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۶۰۱۷۵۲۸

تاریخ انتشار:

۱۴۰۰/۳/۳

ماده واحد: - اشخاص ذیل که سابقه طولانی در ضدیت علیه ملت ایران دارند، ضمن ممنوعیت ورود ایشان و خانواده به صورت مادام‌العمر به کشور ایران، هرگونه مبادله تجاری، اقتصادی و سیاسی مسئولان و مقامات جمهوری اسلامی با این افراد نیز ممنوع است:

- دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق آمریکا

- جان بولتون، مشاور سابق امنیت ملی آمریکا

- استیو منوچین، وزیر سابق خزانه‌داری آمریکا

- مایک پمپئو، وزیر خارجه سابق آمریکا

- کریستوفر میلر، سرپرست اسبق وزارت دفاع آمریکا

- جینا هاسپل، رئیس سابق سیا

- برایان هوک، نماینده ویژه اسبق آمریکا در امور ایران

- کنت مکنزی، فرمانده سنتکام

- تد کروز، سناتور آمریکایی.

تبصره ۱- دولت از طریق وزارت امور خارجه موظف است اقداماتی قانونی لازم را جهت تحریم افراد مذکور توسط دیگر کشورهای جهان انجام دهد و گزارش اقدامات خود را هر ۶ ماه یکبار تهیه و به مجلس شورای اسلامی جهت بررسی ارسال نماید.

تبصره ۲- دولت جمهوری اسلامی مکلف به پیگیری مستمر حقوق یکایک قربانیان و آسیب‌دیدگان جنایات حقوق بشری دولت استکباری آمریکا در ایران در سازمان‌های بین‌المللی از جمله شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد و دیگر محاکم حقوقی و قضایی معتبر جهانی تا استیفای کامل حقوق است.

تبصره ۳- قوه قضائیه مکلف است از طریق شعب ویژه دادگستری اشخاص موضوع این ماده را به‌عنوان جنایتکاران جنگی محاکمه نموده و از تمامی کشورهای طرف تعاهد با جمهوری اسلامی ایران در خصوص استرداد مجرمین یا انتقال مجرمین مطابق معاهدات فی‌مابین انتقال اشخاص مذکور به‌عنوان جنایتکار جنگی به جمهوری اسلامی ایران مطالبه نماید.

ارزیابی کارشناسی طرح

۱. تحریم مقامات آمریکا و تحمیل هزینه علیه آنها می‌تواند نقش مهمی در ایجاد بازدارندگی داشته باشد. با این حال،

لیست اشخاص مذکور در این طرح پیش از این توسط وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران تحت تحریم قرار گرفته‌اند. وزات امور خارجه در تاریخ ۳۰ دی‌ماه ۱۳۹۹ در راستای اجرای قانون «مقابله با نقض حقوق بشر و اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه» مصوب مجلس شورای اسلامی مقامات ارشد دولت سابق آمریکا شامل دونالد ترامپ رئیس‌جمهور، مایک پمپئو وزیر امور خارجه، مارک اسپر وزیر دفاع سابق، کریستوفر میلر سرپرست وزارت دفاع، استیون منوچین وزیر خزانه‌داری، جینا هسپل رئیس آژانس مرکزی اطلاعات (سیا)، جان بولتن مشاور سابق امنیت ملی، برایان هوک رئیس سابق گروه اقدام علیه ایران و نماینده سابق ویژه وزارت امور خارجه آمریکا در امور ایران، الیوت آبرامز نماینده ویژه وزارت امور خارجه آمریکا در امور ایران و آندریا گاکی مسئول اداره کنترل دارایی‌های خارجی آمریکا (اوفک) را به دلایلی همچون صدور دستور و راهبری عملیات ترور سردار شهید حاج قاسم سلیمانی و همراهان ایشان، سازماندهی و حمایت از اقدامات تروریستی علیه جمهوری اسلامی ایران، اقدام به ایجاد، تأمین مالی، ارائه تسلیحات و آموزش به گروه‌های تروریستی، حمایت همه‌جانبه از سرکوب‌گری‌های رژیم صهیونیستی علیه ملت فلسطین به‌ویژه اقدامات تروریستی این رژیم در ترور دانشمند شهید محسن فخری‌زاده، اعمال تحریم‌های ظالمانه، غیرقانونی و یک‌جانبه علیه جمهوری اسلامی ایران و ملت ایران و اقدام عامدانه جهت تحمیل شرایط خاص زندگی بر ایرانیان، از جمله، از طریق ممانعت از دسترسی آنان به غذا، دارو، خدمات و تجهیزات پزشکی، پشتیبانی از رژیم‌های سرکوبگر منطقه و حمایت از جنایات علیه بشریت و جرائم جنگی رژیم‌های مذکور در یمن، ارتباط فعالانه و همه‌جانبه با گروهک تروریستی منافقین و حمایت سیاسی، تبلیغاتی و فرهنگی از این گروهک که اقدامات تروریستی متعددی علیه منافع دولت و شهروندان جمهوری اسلامی ایران مرتکب شده است در فهرست تحریم‌های جمهوری اسلامی ایران قرار داد و بر حق ایران در اتخاذ تدابیر لازم در مقابله با اعمال متخلفانه بین‌المللی آمریکا در همه زمینه‌ها تأکید کرد.

۲. محدودیت‌های در نظر گرفته شده برای این افراد واجد ارزش عملیاتی و کاربردی نیست. ایران هیچگاه در لیست مقاصد گردشگری و سفر مقامات آمریکا نبوده است.

۳. قانون باید اقدام به ایجاد یک رویه و قاعده مشخص کند. تعیین مصداق در قانون از عرف قانون‌نویسی به دور است. از این رو، تصویب مقررات خاص برای تحریم برخی از مقامات آمریکا بیشتر جزء شئون دستگاه‌های اجرایی است.

۴. با وجود ظرفیت‌های پیش‌بینی شده در قوانین قبلی مجلس شورای اسلامی از جمله قانون مقابله با نقض حقوق بشر و اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه در سال ۱۳۹۶ نیازی به تحریم جزئی مقامات آمریکا در قانون مجزا وجود ندارد.

۵. تبصره قانون باید در خصوص شیوه اجرای ماده قانونی باشد در حالی که در این طرح تبصره‌های «۲» و «۳» در حکم یک ماده قانونی جداگانه هستند.

جمع‌بندی

نیاز به قانون جدید در این حوزه وجود ندارد. پیشنهاد می‌شود مفاد این طرح با به‌روزرسانی لیست افراد و تکمیل یک لیست جامع ذیل یکی از قوانین موضوعه موجود جنبه عملیاتی پیدا کند.

ماده تبصره	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
ماده واحد	--	مخالف	---	--	<p>۱. بخش عمده‌ای از اعضای این فهرست مربوط به دولت قبلی آمریکا بوده و اعمال محدودیت علیه آنها هیچ تأثیری در جلوگیری از تکرار اقدامات خصمانه دولت‌های بعدی آمریکا علیه ایران نخواهد داشت.</p> <p>۲. محدودیت‌های در نظر گرفته شده برای این افراد واجد ارزش عملیاتی و کاربردی نیست. ایران هیچگاه در لیست مقاصد گردشگری و سفر مقامات آمریکا نبوده است. افزون‌براین، محدودیت در نظر گرفته شده درباره تعاملات مقامات ایرانی با این افراد بیش از آنکه هزینه‌ای بر افراد آمریکایی تحمیل کند محدودیتی علیه مقامات ایرانی است.</p> <p>۳. قانون باید اقدام به ایجاد یک رویه و قاعده مشخص کند. تعیین مصداق در قانون از عرف قانون‌نویسی به دور است. از این‌رو، تصویب قانونی خاص برای تحریم برخی از مقامات آمریکا پسندیده نیست و بیشتر جزو شئون دستگاه‌های اجرایی است.</p> <p>۴. با وجود ظرفیت‌های پیش‌بینی شده در قوانین قبلی مجلس شورای اسلامی از جمله قانون مقابله با نقض حقوق بشر و اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه در سال ۱۳۹۶ نیازی به تحریم جزئی مقامات آمریکا در قانون مجزا وجود ندارد.</p> <p>۵. پیشنهاد می‌شود مفاد این طرح با به‌روزرسانی لیست افراد و تکمیل یک لیست جامع ذیل یکی از قوانین موضوعه موجود جنبه عملیاتی پیدا کند. از این‌رو، نیاز به قانون جدید در این حوزه وجود ندارد.</p>	--